

Openbaarmaking personeelsblad MIVD brengt werknemers in gevaar

Tientallen medewerkers en oud-medewerkers van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) lopen volgens de dienst zelf 'gevaar' omdat hun namen op internet staan. Dit kon gebeuren omdat Erik Akerboom, nu nog de hoogste ambtenaar bij Defensie, vanaf volgende week korpschef bij de Nationale Politie, besloot om het voormalige personeelsblad van de MIVD integraal openbaar te maken, inclusief namen en foto's van het personeel.

Door: Ana van Es 27 februari 2016,

Wat u niet mag lezen van de MIVD. Een portret van de inlichtingendienst met dank aan het personeelsblad Ingelicht.

Het personeelsblad Ingelicht verscheen binnen de MIVD tussen 2000 en 2011 in een oplage van 1500 exemplaren, die werden verspreid binnen de MIVD en het ministerie van Defensie. De ruim zestig nummers van het tijdschrift, nu gepubliceerd op een particuliere website, lezen als een wie-is-wie binnen de MIVD. Ze staan vol namen van medewerkers, hun functies, soms hun foto's en in enkele gevallen details over hun gezinsleven.

De nummers staan vol namen van medewerkers, hun functies, soms hun foto's en in enkele gevallen details over hun gezinsleven

Zo staat in het blad vermeld welke MIVD'er verantwoordelijk was voor het delen van informatie met buitenlandse inlichtingendiensten, wie de leiding had over de af luisterinstallatie in het Friese Burum en wie als commandant betrokken was bij ondervragingen in Irak. Binnen de MIVD geldt deze informatie als gevoelig. De directeur van de dienst, zo valt te lezen in Ingelicht, is namelijk 'de enige MIVD'er die niet geheim is.'

Fouten zijn er niet gemaakt bij het vrijgeven van Ingelicht, stelt een woordvoerder van het ministerie van Defensie desgevraagd. De publicatie werd pas gezien als een 'potentiële onveiligheid' toen binnen Defensie aanvullende veiligheidsmaatregelen zijn ingevoerd 'vanwege de situatie in het Midden-Oosten' en vervolgens na de aanslag op Charlie Hebdo in Parijs. Daarom is gevraagd om het tijdschrift van internet te halen.

Opmerkelijk is dat de AIVD al in 2008 haar zorgen uitsprak over Ingelicht, dat vol personeelsgegevens staat, maar - dit in tegenstelling tot het personeelsblad van de AIVD zelf - niet is gerubriceerd als staatsgeheim. 'Stel je voor dat iemand het in de trein laat liggen.' Binnen de MIVD zou men er inderdaad 'niet gelukkig mee zijn als dat blad in de openbaarheid komt', beaamt het hoofd communicatie daarop, nog onwetend dat de Defensietop daar later anders over zal besluiten.

Secretaris-generaal Erik Akerboom tekende in oktober 2014 een besluit om vijf jaargangen van Ingelicht integraal openbaar te maken. Dat gebeurde na een verzoek van Stichting Argus in

Utrecht, dat zich bezighoudt met inlichtingendiensten, vrijmetselarij en ridderorden. De namen van het MIVD-personeel zijn door Defensie niet gezwart. Dat is ongebruikelijk, want doorgaans beschermt de Rijksoverheid de persoonlijke levenssfeer van ambtenaren.

'Je moet geen namen en foto's van mensen die bij de MIVD werken of hebben gewerkt, in de openbaarheid brengen,' zegt Jean Debie, voorzitter van militaire vakbond VBM. 'Het brengt veiligheidsrisico's met zich mee. Deze mensen moeten onder het maaiveld hun werk kunnen doen. We hebben te vaak meegemaakt dat mensen die bij naam werden genoemd in een operatiegebied, later in Nederland werden bedreigd.'

'Openbare' uitgave

Maar volgens Akerboom, die als voormalig Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) uitstekend is ingevoerd in de Nederlandse inlichtingenwereld, is Ingelicht een 'openbare' uitgave. Alle jaargangen van het blad liggen daarom ook in de bibliotheek van de Nederlandse Defensie Academie in Breda, waar ze voor iedereen ter inzage zijn.

De MIVD probeert het blad terug in de kluis te krijgen nadat Ingelicht begin 2015 werd gepubliceerd op de website van Stichting Argus. Deze publicatie vormt 'in de huidige tijdsgeest een gevaar voor de medewerkers', stelt een juridisch medewerker van de dienst. Na meerdere e-mails en gesprekken overhandigde hij alsnog een set gezwarte exemplaren, met het verzoek het blad in de huidige vorm van internet te halen. Daaraan is geen gehoor gegeven. 'De MIVD komt steeds terug op gemaakte afspraken over openbaarheid,' zegt Hans van Drunen van Stichting Argus.

In haar eigen personeelsblad wordt de MIVD geschetst als een geheime dienst die achter de schermen kampt met hoogoplopende spanningen op de werkvloer en veel reorganisaties: zeven in elf jaar tijd. Over het werk van de dienst bevat Ingelicht aardige inkijkjes. Zo heeft de MIVD in Macedonië in 2002 een complot ontdekt om de landelijke verkiezingen aldaar te saboteren door het plegen van aanslagen. Dankzij Nederlandse informatie kon dit plan worden verijdeld. De Amerikaanse ambassadeur ter plaatse was vol lof over het werk van de MIVD'ers. 'They have saved the country.'